

MUTEDİL MÜSTEŞRİKLERE GÖRE HZ. PEYGAMBER'İN ÜSTÜN ÖZELLİKLERİ*

Tercüme: Adem APAK**

Thomas Karlayl'a göre Hz. Peygamber'in Büyüklüğü ve İhlası:

"Muhammed çok ihlaslı bir kişi idi, o ne deccal ne sinir hastası, ne de saralı idi. Bilakis güzel ahlâklı, güçlü iradeli ve gayretli idi. Şahsî menfaatini değil, fakirlerden müteşekkil diğer insanların menfaatini düşünürdü. Peygamber verdiği kararlarında mütebid olmak bir yana, adaletiyle örnek bir kişiydi. İnsanların yolunu aydınlatır, yoldan çıkmış olana yol gösterir ve insanlar arasında sevgiyi yerleştirmeye çalışırdı. Allah Rasûlü bir şeyi kendi nefsi için istemez, başkası için arzu ederdi ve risalet görevini yerine getirmesi esnasında da güvenilir idi. O, ihlas, yaptığı, söylediği ve düşündüğü meselede hak ve adalet tarafında yer alması hususunda bir örnektir. Sükûtu çok severdi, gerek oladıkça konuşmazdı. Konuştuğu zaman da sözleri hikmetli, fikirleri isabetli, kendisi de bütünüyle samimi olurdu, neticede kendisine arz edilen her mesele bir çözümle buluşurdu.

O dönemde (İslâm Öncesi) sahralarda dolaşan bir çok fakir çoban vardı. Hiç kimse onları düşünmüyor, hiç bir insan onları dikkate almıyordu. Onlar, yaratılışlarından beri bu vaziyette hayatlarını devam ettirmişlerdi, durumları hiç değişmemişti. Onlara mümtaz insanlardan bir peygamber gönderildi, onlar da bu peygamberin sözünü kabul ettiler davetini tasdik ettiler. Dünyanın kendileri hakkında hiç bir şey bilmediği bir dönemden sonra onlar herkes tarafından tanındılar. Bi'setten bir asır sonra Arapların hakimiyetleri altına aldıkları topraklar (batıda) Gırnata, (doğuda) Delhi'ye kadar ulaştı. Araplar, karanlık bölgelere nur yaymaya başladılar ve yine

---

* Tercüme ettiğimiz bu metin Muhammed Atıyye el-İrâşî'nin "'Azametü'r-Rasûl" (Kahire 1966, Dâru'l-Kale'n) isimli eserinin 203-213 sayfaları arasındadır.

** Araş. Gör.; U.Ü. İlahiyat Fakültesi, İslâm Tarihi ve Sanatları ABD

onlar uzun yıllar bir çok kutadaki beldelerde cesaret, öncülük, üstünlük, vefa, izzet ve şeref yönünden güzel bir örnek oldular.”

William Muir'e Göre Hz. Muhammed'in Şeriatinin Üstünlüğü:

Sir William Muir (Muhammed'in Hayatı) isimli kitabında şöyle demektedir: “*Muhammed'in öğretileri (ta'limat) az ve sadedir. Fakat bu öğretiler büyük meyveler vermişlerdir.*”. Muhammed'in şeriatı, mantıkî bir şekilde en ince noktasına kadar büyük-küçük her şeyi içine alan ve her şeyi bütün inceliğiyle açıklayan mükemmel bir nizamdır. İslâmî öğretilerin sadeliği, İslâm'ın kolaylığında ortaya çıkmıştır. Allah, insanı gücü ve kuvvetinin üstünde bir şeyle mükellef kılmaz. İşte bu, İslâm'ın yüceliğidir. (Allah, insana ancak taşıyabileceğini yükler, Bakara, 2/286)

Bu prensipler (mebadi) ve yönlendirmeler mükemmel neticeler ve ölümsüz tesirler ortaya çıkardı. Bu esasların, sadece insanlar içinde hayırlı bir ümmet meydana getirmesi bile yeter. Bu ümmet öyle bir ümmet ki, hem Roma hem de Fars imparatorluklarını mağlup ettiği gibi, uygarlık ve medeniyet alanında; ilim, edebiyat ve sanat alanında öncülük yapmış, demokrasi, hürriyet, kardeşlik, eşitlik ve toplumsal adaleti yaymış; ırk ayırımına, zulme ve köleliği karşı mücadele etmişti. Bu ümmet bu insanî prensipleri şöyle haykırmıştır: (Allah katında sizin en hayırlınız, ondan en çok korkanınızdır, Hucurat, 49/13) Arabın aceme karşı bir üstünlüğü yoktur, üstünlük ancak takvadır.

İslâm, fakirlere haklarını tam olarak verdi, kadını hürriyetine kavuşturup onu layık olduğu yere yerleştirdi. İslâm, Rasûlüllah'ın “İlim öğrenmek her müslüman erkek ve kadın için farzdır” sözü doğrultusunda her vesileyle ilim öğrenmeyi ve ilim öğrenmeyi yaygınlaştırmış teşvik etmiştir. İslâm kadın, erkek ve çocuklardan müteşekkil olan zayıf ve yetimlerin haklarını korumaya dikkat etmiştir.

Johnson'a Göre Hz. Peygamber'in Büyüklüğü:

Johnson “Şark Dinleri” isimli kitabında şöyle diyor:

“*Muhammed'in insanlık ve dindeki idealler ile ilgili prensipleri ve öğretileri, tevazusu ve hayattaki sadeliği onu sadece geçmiş zamanın değil, aynı zamanda modern asrımızın da liderlerinden biri yapmaktadır.*”

İnanıyoruz ki, Hz. Muhammed, kendinden önceki peygamberlerin yapamadığı şeyi yaptı. Hangi lider, kahraman ve önder olursa olsun, Hz. Muhammed'in yaptığını yapamayacaktır. O da şudur: Hz. Muhammed, kendinden önce hiç kimsenin bırakmadığı şekilde örnek prensipler ve insanî bir nizam bırakmıştır. O, hiç kimsenin getiremeyeceği, ölümsüz manevî prensipler, ahlâkî örnekler ve insana layık, örnek şer'î bir sistem bırakmıştır. Bütün alemde her zaman ve zemine uygun olan bu prensiplerin tamamı ilahî

kaynaklıdır. O gerçekten liderlerin lideri, insanlığın, büyüklüğün en yüce örneğidir.

Sir Philip Gibbs'e Göre Hz. Peygamber'in Büyüklüğü:

Sir Philip Hz. Peygamber'in Üstünlüğü hakkında şöyle diyor:

"İslâm, yani Muhammed'in dini, insanlığın başlangıcından beri - başka hiç bir dinin yapamadığı bir şekilde- insanlık ve medeniyet için bir reform icra etmiştir. Geçmiş asırlarda ve yaşadığımız asırda milyonlarca insan İslâm'a güvenmektedir ve İslâm, kendisine insanların dayandığı büyük bir güç olmaya devam etmektedir. Eğer yüce ve örnek olan İslâmî esaslar olmasaydı, şüphesiz insanlık karanlık vahşi devirlere geri dönerdi."

İşte bu söz, Hz. Muhammed'in yüceliğine, İslâm'ın ve peygamberliğin büyüklüğüne delalet eden ihlasla söylenmiş doğru bir sözdür. Eğer müslümanlar dinlerinde samimi olsalar, bu din bütün aleme bütün kıt'alara yayılacaktır. Eğer günümüzdeki Avrupa ve Amerikalılar İslâm'ı gerçeğiyle bilseler, dinlerini terkedip müslüman olurlardı. Maalesef onlar İslâm'ı tahrif edilmiş bir şekilde tanımaktadırlar. Çünkü onlar, İslâm hakkında yazılanları, mutaassıb, muharrif ve misyonerlerin yazdıkları-peygamber ve peygamberlik hakkında iftira ve yalanlarla dolu- kitaplarından başka bir yerde okumamaktadırlar. O zaman biz müslümanlar için İslâm'ı, İslâm'ın örnek esasları, manevî yüceliği, üstün ahlâkı ve yüce adabından bahseden İngilizce, Fransızca ve İspanyolca gibi yaygın ecnebi dillerinde kitaplar yazmak ve bu kitapları Birleşik Amerika, Avrupa ve Güney Amerika vs. meccanen dağıtmak önemli bir vazifedir.

Leonard'a Göre Hz. Peygamber'in Büyüklükteki

Seçkin Örnek Oluşu:

Leonard şöyle diyor:

"Yeryüzünde Hz. Muhammed'den başka rabbini tam manasıyla tanıyan bir insan yoktur. Cezîretü'l-Arab'ın çocuğu, bütün hayatını kavvetli bir imanla Allah'a ibadete verdi. Bunda şüphe yoktur. O, insanlığın başlangıcından beri yeryüzünde bulunan insanların en doğrusu ve bütün beşeriyetin en büyük şahsiyetidir."

Evet, Hz. Muhammed, Alemlerin Rabbi'ni en iyi şekilde tanıdı ve her hücresiyle ona ibadet etti, bütün kalbiyle ona iman etti ve bütün kahramanlığı, liderliği, sabrı ve kararı ile emredildiği şekilde Rabb'inin mesajlarını insanlara ulaştırmaya çalıştı. O, emaneti muhafaza hususunda güvenilir bir kişi idi, daha çocukluğunda güvenilirliği ile tanınmıştı, nihayet ona "Emin" ismini vermişlerdi. Hayatı boyunca o, söylediği ve yaptığı herşeyde doğruluk ile şöhet bulmuştu. Allah onu mükemmelen ve çocukluğundan beri yüce bir örnek olacak şekilde yarattı, onu seçti ve ilahî

mesajların ulaştırılması vazifesinin yerine getirmesi için onu hazırladı. O da bu görevini en güzel bir şekilde yerine getirdi. Daha önce hiç kimsenin yapamadığı bir reform icra etti, dünyayı İslâm'a ulaştırdı. Allah da onu peygamberleri sonuncusu (Hatemü'l-Enbiya) ve en büyüğü yaptı.

Bernard Shaw'a Göre Hz. Muhammed'in İnsanlığın

Kurtarıcısı Oluşu:

İrlandalı yazar George Bernard Shaw, Hz. Muhammed hakkında aşağıdaki fikirlerini beyan etmiştir. O bu sözlerinde Hz. Peygamber'e ve İslâm'a karşı insafli hareket etmiş, Hz. Muhammed ve peygamberliğe çokça iftirada bulunan mutaassiplardan olmamıştır:

"Ben inkar edilemez yüceliği sebebiyle Muhammed'in dinine devamlı olarak çok büyük saygı duyarım. Ben inanıyorum ki, Muhammed'in dini her insana ve her zamana uyan, hayatın her merhalesinde ve bu alemin her yerine uyum sağlayan tek dindir. Muhammed'in dininin¹ bugün olduğu gibi yarın da Avrupada kabul bulacağını size haber verebilirim. Ortaçağda rahipler, bazen cahilliklerinden bazen de taassublarından dolayı İslâm'ı karanlık bir surette ve karanlık tablolarla tasvir ettiler. Onlar bu şekilde yetiştiler, Muhammed'e ve İslâm'a karşı kötü gözle bakmaya alıştırdılar. Onlar, Muhammed'in İsa'nın karşısı olduğuna inanıyorlardı. Ben Muhammed hakkında pek çok kitap okudum ve bu büyük adamın davet ettiği din hakkında araştırmada bulundum ve onu çok beğendim ve de onun İsa'nın zıddı olmadığına inandım. O zaman Muhammed'in insanliyetin kurtarıcısı olduğunu söylemek yerinde olacaktır. Ben tüm kalbimle inanıyorum ki, Muhammed gibi bir kişi günümüz dünyasının idaresini eline alsa, insanlığın aradığı barış, mutluluk, istikrar içinde ve insanlığın ihtiyaç duyduğu herşeyi ihtiva eder bir şekilde bu alemde ortaya çıkan problemlerin tümünü çözebilir. 17. Asırda Thomas Karlayl, Gibbon ve Goethe gibi bazı muhlis kişiler Muhammed'in dininin yüce örnekler ihtiva ettiğinin farkına varmışlar ve dindeki ideal değerleri idrak etmişlerdi. Bazıları da bunu şimdi idrak etmektedirler. O zaman biz, Avrupa'nın günümüzde İslâm dini hakkında düşünmeye başladığımızı söyleyebiliriz."

İşte bunlar, insafli yazar George Bernard Shaw'ın 20. Asırda Muhammed ve İslâm hakkında söyledikleridir. Eğer biz İslâm ve Rasûlüllah hakkında İngilizce, Fransızca ve Almanca dillerinde yazılmış birçok kitabı Avrupa, Amerika Birleşik Devletleri, Asya ve Afrika'daki bütün beldelerinde ve Güney Amerika'da neşredebilsek, o zaman İslâm'ı dünyanın tüm bölgelerine yaymış oluruz. Çünkü İslâm akıl ve mantığın kabul edeceği, gayet basit, içinde karışıklık olmayan, müsamahakâr ve bünyesinde taassub barındırmayan, kanununda (şeriat) kâmil, ahlâk ve

¹ O, (İslâm) Muhammed'e indirilmiş olan Allah'ın dinidir.

premsiplerinde örnek bir dindir. Fakat İslâm kendisini anlayıp idrak edecek insanlar bulamamaktadır.

Avrupalılar ve Amerikalılar İslâm hakkında, İslâm'ın künhünü ve hakikatini, Hz. Peygamber'i ve onun ahlâkının büyüklüğünü idrak edemeyen mutaassıb ve misyoner kişiler tarafından söylenen yalan ve çirkinlikten başka birşey bilmemektedirler.

Asrımızda yaşayan müslümanların vazifesi İslâm, İslâm'ın ruhu, prensipleri ve yüceliği, Hz. Peygamber'in üstünlüğü hakkında kitaplar yazmak, Arapça yazılmış olan bu kitapları yabancı dillere tercüme etmek ve bu kitapları yeryüzünün her tarafına yaymaya çalışmaktır. İman ve ihlas, irade kuvveti, niyet ve sabır bulunursa bunda bir güçlük yoktur. Bu önemli İslâmî iş için Evkaf bakanlığının İslâmî İşler Yüksek Konseyi bu konudaki görevini yerine getirmiştir. Allah'tan bunun emsalini bütün İslâm beldelerinde çoğaltmasını ümid ediyoruz.

Lamartin'e Göre Kamil Peygamber'in Yüceliği:

İnsafılı Fransız yazar ve tarihçi Lamartin Hz. Peygamber hakkında insafılı davranmış ve şöyle demiştir:

"Muhammed hikmet sahibi, fasih konuşan, filozof, hatib, kahraman bir savaşçı, kanun koyan bir peygamber, meşru bir elçi, büyük bir düşünür, fikirlerinde ve şeriatında doğru sözlü bir kişidir. O, birleşik, ruhen kuvvetli bir imparatorluk kurmuştur. Şayet biz bütün büyük insanî sıfatları taşıyan bir insandan bahsetmek istersek, önümüzde kâmil insan Muhammed'den başka bir kişi bulamayız."

Bu veciz sözlerde Lamartin, Hz. Muhammed'in yüceliğini, örnek şahsiyetini, mükemmel ahlâkını nadir bulunan insanîyetini itiraf ve onun görüşünün doğruluğunu, sözünün fasihliğini, ifadesinin güzelliğini şeriatının mükemmelliğini, barışta ve savaşta kahramanlığını, imanını, itikadını, iradesinin gücünü, gayretindeki sebatını kabul etmiştir. O zaman Hz. Muhammed'in, tarihte benzeri görülmemiş şekilde kısa sürede Muhammedî bir ümmet ve büyük İslâmî bir imparatorluk kurmasına şaşırılmamalıdır.

Alfred Martin'e Göre Hz. Muhammed'in Bozulmuş Olan

İnsan Toplumunu İslah Etmesindeki Büyüklüğü:

Alfred Martin kendisinden başka din adamlarının yaptıkları gibi taassuba dalmadı. O, (Doğuda Din Büyükleri) isimli kitabında dediği gibi Hz. Muhammed'in İslâm medeniyeti ve sosyal nizam devrimi hususunda ölmez izler bıraktığını itiraf etti: *"Dinler tarihi, Hz. Muhammed'in, bozuk durumu ıslah ve Arap yarımadasındaki sosyal nizamı değiştiren gayretlerinden daha üstün bir uygulama ihtiva etmez. Yahudilik, Hıristiyanlık ve Arab dinlerinin Ortaçağ'da hayat ve geçim seviyesini yükseltmek ve o dönemde Arap ülkelerinde yayılmış olan fesada karşı -*

Muhammed'in yaptığı gibi- mücadele etmeye güç yetiremediklerinden takdir ve şaşkınlıkla bahsetmek yerinde olacaktır. Gerçek şudur ki, yaptığı ıslahat ve şeriatı, ortaya çıkardığı İslâm medeniyeti, şaheser uygarlığı ve sosyal sistemi ile Hz. Muhammed sadece Arap yarımadasına değil, bütün dünyaya en büyük insani hizmeti yapmıştır."

Yüce Muhammed o dönemde yaygın olan riba, kumar, içki içmek, kız çocukların diri diri toprağa gömmek, fakirlik korkusundan çocukları öldürmek, zayıf insanları köle edinmek, fakirlere zulmetmek gibi yaygın fesat araçlarını kaldırmıştır. O, kadına haklarını verdi, mazlumlara karşı adaletli ve mahrum olanlara güzel davrandı, diyet borcu olanları ve köleleri hürriyetlerine kavuşturdu, insanı yüceltti.

Beşinci ve altıncı Miladî asırda anarşi ve sapıklığın yayılmış olduğu, fesadın umumileştiği, en basit sebeplerle kabileler arası düşmanlık ve savaşın şiddetlendiği, hiç kimsenin inkâr edemeyeceği bir gerçektir. Orada saldırganı caydıracak, zalimi zulünden men edecek bir kanun yoktu. Düzen bozulmuş, güven ortadan kalkmış, yağma ve soygun çoğalmıştı. Güçlü olan zayıfa zulmediyor, zengin olan fakiri köle ediniyordu. Eski medeniyetler yıkılmış insan hakları ortadan kalkmış, vahşilik medeniyetin yerini almış, fazilet gizlenmiş, rezillik ortaya çıkmış, ahlâk esasları kaybolmuştu. Yahudilik, etrafında yayılmış olan fesadı ıslah hususunda kendisinden bekleneni yapamadı. Hristiyanlık ise kendisi üzerine bir vecibe olan insanlığı birleştirme ameliyesini ifâ edemedi. Bilakis insanlık farklı gruplara bölündü her bir grup (taife) diğerini helak etme girişimine başladı. Böylece alemin tamamı tehlike, fesat amilleri ve zulümle dolu hale geldi.

İşte tam bu zamanda dünya kendisini günah ve şerlerden kurtaracak bir kurtarıcıya, bütün rezillikleri ortadan kaldıracak bir ıslahatçıya, sapıtmış olanları irşad edecek, günahkârları hidayete erdirecek ve onları dosdoğru yola götürececek bir elçiye ihtiyaç duydu. Orada, Allah'ın alemlere rahmet olarak gönderdiği, müjdeleyen ve sakındıran, Allah'ın izniyle insanları hidayete ulaştıran, ışık veren kandil olan yüce Muhammed ortaya çıktı.

Allah şöyle buyuruyor: "Nitekim nimetimin tamamlanması meyanında sizden bir Rasûl gönderdik. Size âyetlerimizi okuyor, sizi şirk ve günahlardan temizliyor, size Kur'an-ı ve helâl ile haramı öğretiyor, size bilmediğiniz şeriat hükümlerini bildiriyor".²

Yine Allah buyuruyor: "Ey ehl-i kitab, peygamberlerin arası kesildiği zamanda size İslâm dinini açıklayan peygamberimiz (Hz. Muhammed) gelmiştir. Ta ki, (Bize, müjdeleyici ve korkutucu bir elçi gelmedi), demiyesiniz. Gerçekten size, cennet müjdecisi ve cehennem habercisi gelmiştir. Allah herşeye kadirdir".³

² Bakara, 2/151

³ Maide, 5/19

Bu ayetlerden murad şudur: Ey Yahudi ve Hıristiyanlar, fetretten sonra yani peygamberlerin gelmesinin kesilmesinden sonra-çünkü Hz. Muhammed ile Hz. İsa arasında bir peygamber yoktu.İkisi arasında geçen süre 569 yıldır- azap ettiğimiz zaman, “Bize müjdeleyici ve korkutucu, iyiyi emreden ve kötüden nehyeden bir peygamber gelmedi” dememeniz için size dinin şeriatını açıklamak üzere peygamberimiz (Hz. Muhammed) geldi. Size müjdeleyen ve korkutan Mustafa geldi. Artık kesin olarak özrünüz yoktur. Allah her şeye kadirdir, yine o Allah eğer elçisine tabi olmaz ve getirdiklerine inanmazsanız size azap etmeye kadirdir.

Bilen ve hikmet sahibi olan Allah buyuruyor: “Ey Yahudi ve Hıristiyanlar, şimdi size peygamberimiz geldi, kitabınızda gizlemekte olduğunuz şeylerin bir çoğunu size açıklıyor, bir çoğunda da geçiyor. İşte size Allah’tan bir nur (Hz.Muhammed) ve aydın bir kitab (Kur’an) geldi. Allah, rızasına uyanları onunla selamet yollarına iletir ve onları, izniyle karanlıklardan aydınlıklara çıkarıp doğru yola (İslâm) götürür”⁴.

Bu ayetlerin manası: Ey Yahudi ve Hıristiyanlar, size, recm âyeti gibi Tevrat ve İncil’de gizlemiş olduğunuz bir çok hükmü açıklayan, bu gizlemeden dolayı kazandığınız bir çok günahınızı bağışlayan ve ortaya çıkarmayan peygamberimiz Muhammed geldi. Size Allah’tan gelen bir nurdur ki ve o Nebi aleyhisselamdır. Ve yine size beyan edici, açıklayıcı bir Kur’an geldi. Bu Kur’an ile Allah, iman eden ve rabbinin razı olduğu amellerinde Kur’an’a tabi olanları hidayete kavuşturur. Yine bu Kur’an ile Allah, kullarını öyle bir yola ulaştırır ki, o yolda yürüyen insan dünya ve ahiret korkularından kurtulur. Yine bu yolda yürüyen mü’minleri zulüm, inkar ve cehaletten çıkarıp nur, iman ve ilme ulaştırır ve onları dosdoğru yola iletir. Bu dosdoğru yol da İslâm dinidir.

Dindeki Muhaliflerine Karşı Muamelesinde Rasûlün Büyüklüğü:

Hz. Muhammed’in büyüklüğü yaratılış mükemmelliğinde, doğruluğunda, güvenilir oluşunda, sabrı ve şecaatinde, hilmi ve ağır başlılığında, iffeti ve hayasında, zühd ve vefasında, başkalarını kendine tercih etmesinde ve ihsanında, fakirlere karşı sevgi ve şefkat göstermesinde, zayıfları müdafaa etmesinde ve dinen kendisine muhalif olanlara muamelesinde ortaya çıkar.

Buhârî, Cabir b. Abdilleh’ten şöyle bir hadis rivayet etmiştir:”Yanımızdan bir cenaze geçti. Rasûlullah ayağa kalktı, biz de kalktık. (Ya Rasûlallah, o Yahudi cenazesidir) dedik. Şöyle buyurdu: (O can değil midir? Eğer bir cenaze görürseniz ayağa kalkın)”.

İşte bu, yüce kâmil Rasûlün müsamahasıdır.

4 Maide, 5/15-16